

ՄԱՐԺԱԹԵՐԹ

Ազգային, Քաղաքական, Բանասիրական եւ Զուարճալիք

Ժող. Տարի, Թիւ 44

ՄԱՐԺԱԹ

9 Մայիս, 1898

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ. — Ծաղիկի բաժանորդագինն է Տարեկան՝ Պոլսոյ համար 40, Գաւառներու համար 50 դան. : Վեցամսեայ Պոլսոյ համար 25, Գաւառաց համար 30 դան. : Հասարակութեան Բաժանորդագրութիւնը քիւի վրայ է, տարեկան բաժանորդներ պիտի ստանան 52 եւ վեցամսեայներ 26 քիւ Ծաղիկի : Պաշտօնական Գրաստունը յանձն կ'առնէ հասուցանել բաժանորդներուն վնասները,

որոնք յաջորդաբար տարապիսիւնը ուր եւ է արգելի հանդիպի : Ծաղիկի բաժանորդներն իրաւունք ունին 100 այցեխարս նստելու : Հանրոգոս նիւթերու վերաբերեալ յօդուածներ եւ քրթակցութիւններ շնորհակալութեամբ կ'ընդունուի : ՀԱՍՅԷ. — Ծաղիկի վերաբերեալ ամէն ինչ պէ՛տք է ուղղել Պաշտօնական Գրաստունը, Կ. Պոլիս, Սուրբան Համամ, քիւ 14 :

ԿԵՆԱՑ ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆՔ

Ընդհանրապէս կենաց թշուառութեանց մեծագոյն մասն անոր կարօտութիւններէն եւ անոնցմէ զրկուած ըլլալէն առաջ կուգայ, կարօտութիւն ըսելով իր ամենահարկաւոր պէտքերը կ'իմանանք, Կենաց ամենահարկաւոր պէտքի պակասութիւնը անոր թշուառութիւն կը բերէ : Ամեն հասակի կեանք, տղու, երիտասարդին, չափահասին եւ ծերին կեանքը իր պէտքերէն զուրկ՝ թշուառ կ'ըլլայ : Տղան՝ իր ուտելիքն ու հագնելիքը, երիտասարդը՝ անոնցմէ զատ իր կեանքը կատարեալ ընող էակը, չափահասը՝ անոնցմէ զատ իր ընտանիքին հանգիստ տուող առարկայները, եւ ծերը՝ անոնցմէ ետքը իր վերջին աւուրց մէջ պէտք եղած զօրութիւնն ու հանգստութիւնը եթէ չը գտնէ թշուառ կ'ըլլայ : Ցաւոք, հիւանդութեանց, վիրտերու, նեղութեանց եւ տառապանաց մեծ մասն դարձեալ կենաց ամենահարկաւոր պէտքերուն պակասութենէն յառաջ գալով, անոնց պատճառած թշուառութիւնն ալ դարձեալ կարօտութեանց արդիւնքն է : Ուրեմն մարդս կարելի եղածին չափ նուազ թշուառ կ'ըլլայ երբ իր ամենակարեւոր պիտոյքն ունենայ :

Բայց մարդիկ՝ պէտք էր որ այնչափ թշուառ չըլլային ինչ չափ որ են հիմա. վասն զի նախախնամութիւնը անոնց պիտոյքը կարգադրած է. անոնց կենաց հետ զանի պահպանելու միջոցներն ալ

տուած է : Ուրեմն մարդիկ ինչո՞ւ այնչափ թշուառ են, կամ գէթ ինքզինքնին այնչափ թշուառ կը զրտնեն : Ասոր երկու պատճառ կը գտնենք. մէկը իրենց կենաց բուն պիտոյքը չը ճանչել. միւսը պէտք եղածէն աւելին փնտռել : Ահա ասոնք են, որ էն երջանիկ մարդն ալ թշուառ կ'ընեն : Վասն զի իրենց կեանքը անվրդով եւ հանգիստ պահելու համար, ինչ որ պէտք է, եւ ինչ որ կը պարտին ընել ու փնտռել՝ նոյնը չը գիտնալով կամ չուզելով գիտնալ՝ կելին այն տեսակ բաներ փնտռելու, որ փոխանակ զիրենք հանգիստ ընելու՝ անհանգիստ ալ կ'ընէ. եւ ետքն ալ միջոց չունենալով բուն իրենց պիտոյքը ճարելու՝ թշուառ կ'ըլլան. ըսել կ'ուզենք թշուառ կ'ընեն ինքզինքնին : Մարդիկ, ի բնէ նախանձոտ՝ միշտ իրենց վերին կը յառեն իրենց աչքերը, եւ հազիւ իրենց պիտոյքն հոգալու միջոցն ունենալով՝ կը ջանան կ'աշխատին, կը նեղուին ու կը տագնապին՝ իրենցմէ վեր եղողին հաւասարելու, եւ չը կրնալ հասնելով ալ բուն իրենց վիճակին ներսածն ալ զրտնալու անկարող՝ հետեւաբար թշուառ կ'ըլլան :

Զուարճութեան ու զեղխութեան տալով ինքզինքնին՝ հիւանդ եղած ատեննին եթէ անգամ մը բժիշկ կանչելու կարողութիւննին չը մնայ իրենց պիտոյքը չը ճանչել ըսել կ'ըլլայ : Տան մը կամ անձին զարդարանքին համար մեծագումար ծախքեր ընելը ու վառարանին մէջ բաւական ածուխ կամ կռնակին տաքցընող բաւական հագուստ չունենալը մեծ զղջում կը պատճառէ՝ իր բանը չգիտնալուն վը-

րայ. տարի մը հարուստի պէս ապրելէն ետեւ, քանի մը տարի ալ աղքատ եւ պարտատէրներու երեսէն անհանգիստ ու սրտագոռով ապրող աղքատ եւ ծշուռ ըլլալը՝ իր բուն պէտքերը չը հասկընալէն առաջ կ'ուզայ. իր բանին գործին մէջ դանդաղութիւն անհոգութիւն ընելով կորուստներ ընելէ ետեւ, քիչ ատենի մէջ չխրատուելով իր ընծացքը չփոխող ու պէտք եղածին պէս չվարուողը, իր բուն պէտքերը ճանչելովն ալ անոնք ճարելու մասին անհոգութիւն ըրած ըլլալովը, եթէ զանոնք չգտնէ ու ծշուռ ըլլայ՝ դարձեալ իր ծշուռութեանը ինք պատճառ եղած կ'ըլլայ:

Իրենց այս աշխարհի մէջ տրուած կեանքը հանգիստ ու ապահով վարելու ինչ որ պէտք է, աղէկ մը չքննելով ու չհասկընալով, թե՛ մտածութեամբ մը իբր թէ զանոնք գտածի պէս կ'եւլեն այնպիսի ընծացք մը կամ գործ մը կամ վարմունք մը կ'ատանձնեն, որ զիրենք ծշուռ ընելու կը ծառայէ. եւ երջանիկ ըլլալու յուսով առաջ զացած ատենին, յանկարծ՝ զիրենք ծշուռ տեսնելով կը զարմանան իրենց պատահած այս մեծ փոփոխութեան վրայ՝ ու բազում կ'անիծեն կը նզովեն՝ իբր թէ նա արգելք եղած ըլլայ իրենց խորհրդոց ի գործ դրուելուն կամ գործոցն յաջողութեանը:

Իրենց կարողութիւնը չը կշռելով, անկէ վեր մեծամեծ գործերու ձեռնարկելով, երկար ատեն հոգին ու սրտերնին մաշեցընելով աշխատելէն ու յոգնելէն ետեւ, իրենց մեծամեծ յոյսերուն ու ակնկալութեանց ի դերեւ ելնելը տեսնելով, կը զղջան անօգուտ զղջմամբ մը ու կը ցալին իրենց այն յուսով վատնած ժամանակին, աշխատութեան ու ստակին վրայ. եւ մէկ կողմէն ալ, այն անհատանէի երջանկութեան սպասած ատեն, իրենց զխտն եկած ծշուռութիւնը տեսնելով, զոր հեռու պիտի ըլլար իրենցմէ, եթէ իրենք բուն իրենց պիտոյքը հոգալու ետեւէ ըլլային, այն ծշուռութիւնը տեսնելով կ'ըսեմ, ալ կ'սկսին լի բերանով բաղդն անիծել, ամենեւին չը մտածելով թէ բազում չէր զիրենք իրենց աստիճանէն աւելի բարձրագունին հասնելու թելադրողը, այլ իրենց պակասաւոր ու խեղ մտածութիւնը, որ չը կրցաւ զիրենք համոզել իրենց փափաքածին անկարելի ըլլալն, մինչդեռ քանի որ իրենց առաջին վիճակին մէջ ալ ապահով կեանք մը վարելու վստահութիւն չունէին:

Իսկ ճշմարիտ պիտոյքը ճանչնալու եւ պէտք եղածէն աւելին չփափաքելու զօրութիւնն ալ գիտութիւնը կ'ուտայ մարդու: Ան է որ կը ցուցնէ մար-

դոց ի՞նչ պէտք է հանգիստ ու ապահով եւ երջանիկ կեանք մը վարելու համար. ան է որ զմարդ կրնայ ամեն վիճակի մէջ երջանիկ ընել, քիչով եւ ունեցածովն զո՞ր ըլլալ, չունեցածին չափազանց փափաք մը չունենալ, եւ ասկէ զատ գիտնալ, որ մարդ փառքով, ճոխութեամբ, պատուով եւ այլ այսպիսի կատարելութիւնով երջանիկ չըլլար: Ուրեմն գիտութիւնը, որ մարդոց կ'ուսուցանեն ամեն վիճակի մէջ հանգիստ ու անխռով ապրիլ, որ կը ցուցնեն մարդոց բուն իրենց պիտոյքը ճարելու միջոցները, կը բառնան մարդոցմէ՝ զանոնք կրթելով՝ իրենց կենաց ծշուռութեանց մեծագոյն մասը, եւ զանոնք երջանիկ կ'ընեն: Կը բառնան անոնցմէ ամեն վիշտ, նեղութիւն, տագնապ մտատանջութիւն. կ'ընծայեն անոնց տեղ հանգստութիւն, ճշմարիտ զուարճութիւն, սրտի հանդարտութիւն ու մտքի խաղաղութիւն. եւ իրենք չխմանալով, ուրիշներուն ծշուռ սեպուած վիճակը իրենք երջանիկ կը գտնեն:

ԳԵՂԱՄ

ԽԱՐԲԵՐԴԷՆ ՄԵՋ ԿԸ ԳՐԵՆ

Ձատկի երեքարթին քանի մը երիտասարդ բարեկամներու հետ պոռոյտ մ'ունեցանք Ղէյպի Խուլալանք: Մէզիբէէն մինչեւ վանքը հետիոտն ժամուկէսէն հասանք:

Էն առաջ մեր աչքերուն զայն լուսահոգի վարդապետներու շիրմաց երկայն ու մամուլապատ խաչքարերն ուշագրաւ, յետոյ ամպեր ճեղքող սեւ բարախներ եւ դարաւոր ուռիներ, որոնք տեսնելու խեղ եւ անշուշտ անցեալ ջերմութեան վանականներու լացն ու երգը, արցունքն ու ալօթքը երկնայոյց: Քանի մը քայլեր ալ կ'առնենք եւ աճա՛ մեր դէմ կը կանգնի վանքին հոյաւկապ մանկանոցը, որ բարեւէր նոյրատուններու ջերմ արցունքին եւ յօժար նուէրին խառնուրդէն ծած ծաղիկ մ'է, ուր 32 որբ արտեր կը հրճուին կենսալիք:

Այս տեղի որբերը աւելի առողջ եւ աւելի ազնիւ երեւցան մեզ քան միւս որբանոցներունը...

Որբերուն հագուստը շատ պարզ ու կոկիկ է, կապոյտ կառէ չորվոռ (չալվար) մը եւ մինչեւ ծունկերը երկարող խառն հագնի մը:

Այս որբերուն կերակուրի պակասը՝ տեղին կենսատու օղը եւ կաթնահամ ջուրը կը լրացնեն մասամբ:

Մօտերս Ամերիկացի մեր գլխաւոր ազգայիններէն տմանք 17 լիքա հանգանակելով զրկեր էին յիշեալ որբանոցին Ձատկի տաթիւ որբերուն փոքրիկ, սիրուն ժպիտներ պատճառելու:

Այսպիսի բարի զգացումներ արդեօք ուրիշ շատ մը ազգայիններ պիտի չունենան, որոնց պիտի փութանք հրապարակաւ յայտնել մեր շնորհակալիքը:

ԵՐՈՒԱՆԴ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԻ ՄԸ ՍԵՆԵԱԿԻՆ ՄԷՉ

Պարոն գրագիր, սնտուկին մէջ բաց կայ :

— Ես անսնկ բան չի տեսայ , տեսարանները ինձմէ առնելնէ՞ք վերջը սնտուկը բացուեցաւ նէ՛ ան չգիտեմ :

— Ո՛չ պարոն , այս բացը շատոնց ի վեր կայ եղեր բայց դուք չէք տեսեր :

— Կրնայ ըլլալ , դադարունքս շատ ըլլալուն պատճառաւ , առանկ բաները տեսնելու ժամանակ չէի ունենար , այսու ամիսայնիս դարձեալ բաց ըլլալու չէ կարծեմ :

— Կայ պարոն , մենք ըրինք հաշիւը :

— Ի՞նչպէս հաշիւ ըրիք , ալաֆրանկա թէ յունական :

— Մենք միշտ ալաֆրանկա կը գործածենք :

— Ահաւասիկ բաց գտնելուդ պատճառը այս եղած ըլլալու է , ծառանիդ հաշիւները յունական թուանշանով բռնել էի , եւ բնաւ բաց չէի տեսած , թէ որ դուք ալ հաշիւները նորէն յունական թուանշաններով ընէք նէ չիտակ կը գտնէք :

— Բայց պարոն վերջը այնպէս ալ ըրինք դարձեալ չեղաւ :

— Շատ բան , ինծի անցած ստակը վար չիջա՞ք :

— Ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ վար իջնանք :

— Ահա հոս ալ սխալ ունինք , թէ որ ինծի անցած ստակները վար իջնէիք այն ատեն հաշիւը ճիշդ կուգար , որովհետեւ ծառանիդ մինչեւ հիմա բնաւ բաց չէի գտներ կոր : Ասկէց զատ գործը տեսարանները բռնելուն վրայ է , թէ որ կանոնաւոր բռնուի ինչո՞ւ բաց պիտի մնայ :

— Բայց ի՞նչ կ'ընէք մատամբն անձնական հաշիւը եւ տան ծառաներուն ամսականը սենեակին ծախսերուն կարգը անցնելով եկամուտէն ի՞նչպէս վար կ'իջնուի :

Ըսել է թէ այս բացը գոցելու համար ձեր եւ մատամբն անձնական ծախքերն ալ սնտուկը աւալու է :

— Սնտուկ , թէ որ չի տայ հաշիւը կ'աւարուի եւ դանձապետն ալ պատասխանատուութեան տակ կը մնայ , որովհետեւ եթէ հաշիւը բռնուի կրկնատոմարի հաշուով սնտուկին բացը կը գոցուի եւ արդէն կրկնատոմարի դրութեամբ այս հաշիւը չիտակ է , թող թէ կրկնատոմարի դրութիւնը արդէն սխալ կամ պակաս չընդունիր :

Ըսել է որ կրկնատոմարի դրութեամբ պարտքը առնելիք կ'ըլլայ , առնելիքն ալ պարտք :

— Պարոն , տոմարակալութեան այս ճիւղին մէջ դանձապետն ամենեւին պարտական չի մնար , պարտական կամ սնտուկին չա՛նը կ'ըլլայ , կամ չա՛նը սնտուկ :

— Ըսել է այս հաշուով ալ ձեր սնտուկը պարտական կը մնայ կոր :

— Սանկ չըսե՛ս , ատ ուրիշ խնդիր , դուք առաջ կ'ըսէիք կոր թէ ես պարտք ունիմ :

— Լաւ այս ստակը ո՛ւրիշ կառնուէր :

— Սնտուկը պարտական է :

— Թէ որ մէջը ստակ չըլլայ :

— Սնն ատեն սնտուկին դէմ բողոքելու եւ վերցնելու է :

— Սնտուկը հիշ կը վերցուի՞ :

— Ինչո՞ւ չէ , մանաւանդ որ եթէ ըստծնուդ պէս մէջը բան մը չըլլայ , չատ դիւրաւ կը վերցուի :

— Ըսենք թէ վերցուցինք , ի՞նչ պիտի ընենք քանի որ մէջը պարտաւ է :

— Սնն ատեն սպասելու է որ շահաւոր գործեր ըլլան եւ սնտուկը լենայ :

— Ինչո՞ւ այսչափ կը նեղուիք մեր եկեղեցիին Հիւանդանոցին սնտուկն ալ բաց է , նայէ թաղականները եւ կամ հողաբարձուները կը նեղուի՞ն կոր :

— Բայց այս սնտուկը իմ անձիս կը վերաբերի , անոնք ինծի չափ հոգ չեն կրնար տանիր , հարկաւ գիտես :

ՄԱՅԻՍ ՓԱՐԹԻԹԻ

Մայիսի գեղազուարճ օրերուն մէջ Բեաղըտհանէ գացող բարթիթներու ծայրը փրթաւ :

Սնցեալ կիրակի օր Ռոքոս աղա առաջուց արուած որոշման մը համեմատ պէտք եղած պատրաստութիւնները տեսած էր Բեաղըտիսանէ երթալու համար . ընտանիքը զիշխը քուն չէր քնացած կանուխէն ճամբայ ելնելու համար , եւ ահա արշաղոյսին տան տիկինը գնաց խոհարար Մարտիրոս աղբարը արթնցնելու :

Մարտիրոս աղբար , պու նէ վաղթըն ուղղուտու տըր , պիլիրսին քի պու կիւն Բեաղըտիսանէյէ կիտիլէճէք , տահա հիշ պիր չէյ հազըր տէյիլ :

— Տուտու զիւն հիշ խառավաթ մաներ , պիզ հէր չէյի պիլիրուխ , պէն չիմաի թէմիզճէնէ էթի տողրար թուզլարըմ , պախչա պիր չէյ իսթէ՛ր մի :

— Մարտիրոս , սէն պու կիւնլէրտէ չըտըրտըն , պիր քէպապ հա՞նկըմըղ իտարէ էտէր , կիւզէլ պիր միտեա տոլմասը օջ տմմա կէչէն կիւնքի կիպի աղզընա պուրնունա չէվիրմէ :

— Կէչէն զիւն պէնիմ նէ դապաթըմ վար , բաֆտան թապախ ալտըղըմտա թուլուխ տըր թանճըրէնին իչինէ տուչաղ :

— Իչթէ կէնէ էօյլէ պիր խըմպըլըզ իթմէյէսին , պիր տէ եաղըլ էնկինար եափ , ամա պիր ազ պօլճա եափ քի եէր թութար :

— Արթըի պիզ օ սըրալարը պիլիրուխ :

— Հա , պիր տէ կիւզէլ իրմիկ հէլվասը եափ , ամա լուսուլընտա փիշիրմէլի , Մարինին ճանը իսթիտի էյի պիր չէյ օլտուն :

— Ճանըմ աղնատրի ա , սէն էօյլէ պաչը ուճուլտա տուրաճախսան , պէն պիր չէյ եափամամ :

— Իչթէ կիտիյօրուլ , գուզուլ Մարտիրոս աղբար , բաբուլթասըզ պիր չէյ օլմասըն :

— Տէր Աստուած տիւ կիտէս , աղնատուխ ճանըմ , էնկատար խայվան տէկիլիզ :

— Աֆէրիմ Մարտիրոս աղբար , սէնի կէօրէյիմ , ըսելով վեր ելաւ քիչ մ'ալ վերինները կարգի դնելու , եւ նախ ամուսինէն սկսելով ըսաւ :

— Ռոգոս աղա, պու սապահարը կէճէլիքէր իլէ կէզինմէյի եէնի ատէ՞թ մի էթտին:

— Արթըզ օ սիդին ալաֆրանկանըդ իչիւն հիչ լա- հաթըմը պօզամամ:

— Մամա պէօյիւն Բեաղըտխանէյէ կիտիլէճէ՞ք մի:

— Էլպէթ կիտիլէճէք, նէ տուրուեօրսըն կիյինմէնէ:

— Տուտու, սիյահ կուօն ֆիստանըմը կիյինէյիմ:

— Գըզըմ օ պիր քէթէն ֆիստանըն տահա եէնի, իչ- թէ օնու կիյ, օ պիր ֆիսթանըն հազըզ աըր պէրպատ օ- լուր:

— Մարի, սէն ազապանըն լազըրտըսընա պապմա կոնոնու կիյ, զահէր փաղար կիւնիւ իլէ օ գատար գա- լապալըզտա քէթէն ֆիսթան իլէ կիտէճէք: Ռոգոս աղա, Բասգալարա պիր խապէր էթսէք, Անէթ չէն պիր գըզ աըր, տէլի տօլու էյլէնիրիզ:

— Նասըլ պիրիւսէն էօյլէ եափ, սէն գըզա սէօյլէ պիր գահվէ տահա փիչիրսին:

— Ճանըմ գալք կիյին քի պիր սահաթ էվվէ կի- տիլէճէքսէ կիտիլսին:

— Սիզ կիյինէնէ գատար պէն պէչ տէֆա սօյունուր կիյինիրիմ, սէն շու գահվէյի սէօյլէ:

— Գըզըն իչի վար, պէն տէ թուալէթիմի վէրմէյէ կիտիյօրում:

— Բէչինա տուտու:

— Նէ՛ վար Մարտիրոս:

— Եաղըլ էնկինարա չէքէր զօյո՛ւմ մը:

— Էյ պու գուզա իչտէ, ծօ հայվան, բաթլիճան պէօ- րէյինէ հիչ չէքէր օլո՛ւր մը:

— Ճանըմ խըրսլանմա, չէքէրսիզ իսթէրսէն չէքէր- սիզ եափարելի:

— Հայտէ Բասգալարըն էվինէ կիթ տէ, տուտու սէլամ էթաի, պու կիւն Բեաղըտխանէյէ կիտէճէքէր քէնտիլէրտէ պուլուրսունլար տէ, պազ նէ ճէվապ վէ- լիլէր: սէն տէ սօնդրա եէմէքլէրի կէօնտէր:

— Աղնատըմ, աղնատըմ, պէն հէփսինի սըրասընտա եափար եաթըլաըրըմ սէն հիչ հիւրէխ թիւքէթմէ:

— Էյ տօղրուտու քիմ պիլիր նէ՞ ցուցանք իչէր չը- գարաճագսըն, հայտէ կիթ սէն տէաիլէրիմի եափ, պէն տէ կիտէյիմ փէք կէճ գալընտը, ըսելով իւր սենեակը քաշուեցաւ ու մէկ ժամուան մէջ աճապարանօք հազ- ուելով պատրաստուելէ հաթը ընտանիքը մէկտեղ առած Բեաղըտխանէ գնաց, ուր քիչ մը հաթը Բասգալաներուն ընտանիքն ալ հասաւ:

— Մ. Ժան քէօչիւն եանընաա օթուրսաք էյի օլ- մա՞զ մը:

— Նասըլ իսթէրսէնիզ մատամ, հէմ շու պահաղը գալապալըզտան ուզազ օլուրուզ:

— Աման Մարի, շու ցուցանք դարըլարա պազ, քա վո՛ւյ... չիմտի չըտըրըրմ:

— Բէք գարիքաթ իւր չէլէր, Ռոգոս աղա շունլարըն լիւքսիւնէ տիգգաթ իսթէրիմ:

— Օնլարըն լիւքսիւ պիր թարաֆա գալըն, շու թա- րաֆտա օթուրսազ տէրիմ, էյի օլմա՞զ մը միւսիւ Ժան:

— Սիզ ալէմ, փէք ալէա օլուր, ըսելով ծառի մը շուքին տակ նստան: Ինչպէս սովորութիւն է կանայք այսպիսի վայ-

րերու մէջ զիրար դիտելով զուարճանալ: Մեր Ռոգոս ա- զայններուն մօտ նստող ուրիշ ընտանիք մը այս նորեկ- ներուն արդուզարդին վրայ սկսան խօսիլ հետեւեալ կեր- պով:

— Աղաւնի հանըմ, սա սաղ թարաֆի նստող կէնճին վրայի մանթօն նայէ ինտոր պիչիմլի է, իմին կիւզէլիմ մանթօս մօտիսթրան ճղակտոր հանեց, հէմէն առած բա- րան աչկին խըխի պիլէքիմ, նաֆիլէ տեղը իս գողերու հանդիպցուց:

— Իչտէ Զարուհիճայինա ալ աս պիչիմն է:

— Քա տուտու ապիլի մալլի ֆիսթանլըյին աչկը սախատ է ի՞նչ է, ախոց դրեր է զալալըն տահա կէնճ ալ է շատ մեղքըյայ:

— Ձէ քա Արտէմ, էրկանը ախոցը ըլլալու է:

— Քա չէ դուն ալ, հիմա կէօզլիւք դնել մօտա է, մեր Յակոբ աղային ըսի որ Զարուհիճայինա ալ մէկ հատ մը առնէ տէյի, տահա չի բերաւ:

— Ախճիկ հօրդ ըսէ տէ մէկ հատ մ'ալ քեզի առնէ: Ռոգոս աղայի կողմն ալ տամա գալալիէ մէկտեղ գալով ճահիլ ճիւհիլ կգրօնուին:

— Մարի տիգգաթ էտիյօրումսուն շու էրմէնի գա- ըրլարը պիր սահաթտան պէրի պիզիմ իւսթիւմիւզէ սէօյ- լէչիյօրար:

— Պուշլար արթըզ փէք պահաղը սօեու, պազ նէ տէրիմ Բիէր:

— Պուշուրուն մասմազէլ:

— Շու գարչըքի եէչիլ ճանֆէս ֆիսթանըլ ֆամիլ- եան օլարտը տա գարչընա ալըպ օթուրայրսըն:

— Օն պէչ կիւնիւն իչինտէ վէրէմ օլուպ էօլիւրիւմ:

— Ռոգոս աղա շու Մարտիրոսա պիր պազսան, պու վազըթ օլուտ տահա կէլմէտի, իչէրիմ պահըլըպ պահը- լըպ կէչիյօր:

— Հէր չէյի սէն սըրասընա դօտուն, սաաթ գաշտա կէլ տէտին:

— Հէմէն հաղըր օլտուղու կիպի ալ կէթիր տէտիմ, սաաթ եէտիլէ վարտը:

— Նա իչթէ օ տա կէլիյօր:

— Ծօ նէրտէ գալտըն, պու գատար հաղը աճ ա- ճընա պէրլէտիյօրսըն:

— Պիր համալա չախտըլ քի, պէնի խան թէր իչի- նէ պրախտը ղէթաի:

— Նէ իսէ չափուգ աթէչի եափ տէ քէպապը իւս- թէ գօյ:

— Թօփու զալա զալա իւչ փարչա էթ զալտը, պու գատար պարխանայա եէթմէզ քի:

— Սայըզա՞յօրսըն կէնէ նէ եափըյօրսըն Մարտիրոս, էթ իւչ օզկա տէյի՛լ մի իտի:

— Տուտու խըրսլանմա տա պիր տիյնէ քի սէօյլէ- յէյիմ, եէմէլիլէրի թէմիգճանա համալա եիւլիլէթաիմ, Շիչլինին էօնիւնտէ սէլէնին իբի զօրը վէրտի, եէմէլիլէր սօզաղա տէօքիւլիւ: քէպապըզ էթին հարըսըն քէօ- փէքլէր զաբալը, պիր ազընը տա օրատաքի մուհաճիր չօճուլարը չալտըլար, հէփսի հէփսի իւչ փարչա թօփ- լայապիլտիմ:

— Քա պու նէ փորճանք ըտը պաշըմա կէլտի, պէն

սանա պին տէֆա տէմէալմ մի քի էյի աիգզաթ էտէսին տէյի :

— Ճանրմ պէն եւմէլսէրէ ինանըրսան էյի արիսկաթ էթտիմ ամա , համալ կայմասըն տէյի անախարընա արիսկաթ էթմէյէ ունութտում :

— Օ նէ՞ Րէճինա , նէ օլմուշ կէնէ :

— Աման Ռոգոս ազա , պու նէ ութանաճագ քիւ չիւքլիւք օլտու միսաֆիրլէրին էօնիւնտէ , Պու հպլվան նէ գատար եւմէք վար ըսա տէօքմիւշ , պօշ սէլէյի ալմըշ կէլմիշ :

— Եօխ կէօզիւմ , սալթ քէպասպ զայ օլտու , էն կինառ , հալվա տոււմանը իլէ տուրույօր :

— Պիր քէպասպ տա օլմայը վէրսին . Րէճինա սէն սօֆրայը պրագտըր , իչէրիմ Սանթա-Մարիա գամբանասը կիպի էօթէհօր :

— Սօֆրա պրագըլմըշ արր , Մարտիրոս սէն եւմէք-լէրի թապապարա չէք տէ կէթիր ըսելով ամէնքը սեղան նստան , առաջ էնկինառը սեղան ըրուեցա :

— Մարտիրոս աղբար պունուն իւղէրինէ պիպէ՞ր մի էքմիշսին :

— Եօխ տուտու , եէրէ տէօքիւլտիւ տէ իւսթիւ պիր ազ թօզ օլտու :

— Մարտիրոս , սէճէրէլի խըրսլանըյօրմ չու թապաղը գալտըր օրթասան :

— Ճանրմ նէ վար , ահա պախ , փուֆ , փուֆ , իլթէ պիր չէյ գալմատը :

— Հայվան գաֆայը , ճէհէննէմ օլ գարչըմտան :

— Պիր չէյ քի օլմուշ , Րէճինա տուտու , նաֆիլէ խըրսլանմա , չունտան պիր ազ սարտէլա սալաթատը եարաւըրթըրդ :

— Շիմտի կիտէր զուշ քիմի եաբտըրըրմ :

— Եօգ , արթըգ զահմէթ ալմա ուստա Մարտիրոս պագալ եափար օնու :

— Պէն սարտէլայը կէլինճէյէ գատար պիր ազ հէլվա էքմէյիլէ սաֆրա պասթըրայմ :

— Քիմ պիլիր եափտըղը հէլվա նէ անճանտնճ չէյ տիր :

— Մարտիրոս հէլվայը կէթիր :

— Տուտու թապախ եօխ տըր հէփսի ղըրըլար թէն-ճէրէ իլէ ղէթիրէյիմ մի :

— Ֆէնա սօյ եիւրէյիմին չարիքնթըսը թութտու խըրսըմտան :

— Նէ զարարը վար իչիմիգտէ եապանճը եօգ քի տըրպլանսըն , թէնճիրէ իլէ կէթիր Մարտիրոս :

— Բըչաղըլա պիր ազ եիւղիւնտէն պիր եանա չէխ տէ ալթընտան ալ :

— Հէլվայա նէ օլտու քի :

— Իլթէ պին քէրէմ սէյլէտիխ , զալտըրմըն իւսթիւնէ տէօքիւլտիւ , ազար ազար թօիլատրիս տա թէն-ճէրէյէ ղօյտուլի , սօխկաղըն օրթասընտա՞մ մը պրախկայը-տըմ :

— Հէօտիւկ գաֆայը նասըլ կէթիրտին իսէ , օթուրս տա սէն եէ պունլարը , նալլէթ օլասըն քի կիւղէլիմ բարթիթիմիգի աղզըմըլտան պունուլուգտան կէթիրստին :

— Շիմտի արթըգ օլմուշ , սարտէլա եապանաթ է-տէլիմ տէ , եաղընտա ինչալլա՞ս պաշղա պիր փարթիթ թէրթիպ էտէրիդ տէ էյի պիր եւմէք եափարըգ :

— Սիգ պանա պիր կիւն իլէրի խապէր վէրին պախ-չա պիր չէյէ զարչմայըն աօղրուտու :

— Մարտիրոս աղբար , իքինճի բարթիթիմիգէ կէլ սէն գարչմա տա տտամ աղըլը եւմէք եէյէլիմ , պէնճէ խթէրսէնիլ աճ աճընա պուրտա օթուրմամտան իսէ , է-վիմիգէ կիտիպ պիր ազ փէյնիր էքմէք եէսիք ֆէնա օլ-մազ ըսելով մեր Մարտիրոս ախպօր չնորհիւ անօթի վի-ճակի մէջ ընտանիքը տուն վերադարձա :

ՓՕԼ

Զ Ո Ւ Ա Ր Ճ Ա Լ Ի Ք

Դաստարանի մը մէջ .

Ամբաստանեալ , կըսէ նախագահը , զուք ամբաս-տանուած էք գողութեան համար տուն մը մտեր եւ դռներ խորտակեր էք , յանցաւոր ըլլալնիդ կը խոստովանի՞ք :

— Այո , պարոն նախագահ , կը պատասխանէ չարա-ճճին . բայց կ'ազաչեմ , պզտիկ պատիժ մը տուէք , սե-պեցէք թէ զուք ձեզի պատիժ կուտաք :

* * *

Միլանի կուրնալէ վերջ երրորդ անգամ կ'ամուսնա-նայ այնպիսի կնկան մը հետ որ տեսքով շատ սիրուն , շատ զեղեցիկ , բայց բնաւորութեամբ անհանդուրժելի էր : Լորա Պիքընկէմ օր մը իբր կատակ կ'ընէ բանաս-տեղծին՝ «Ստուգիւ վարդի նման կին մը ունիս բարե-կամ» :

— Չեմ կրնար ղինքը հոսէն դատել , պատասխա-նեց Միլանի տիրութեամբ , բայց կրնամ անոր փուշերէն հասկնալ այդպէս ըլլալը :

* * *

Պարկեշտասուն օրիորդ մը խոստովանանքի ատեն ի մէջ այլոց կ'ըսէ թէ անպարկեշտ երգ մը երգած է , ո-րուն համար թողութիւն կը խնդրէ քահանայէն :

Խոստովանանայրը այսքան բացատրութենէ գոհ չըլ-լալով՝ կը հարցնէ թէ ի՞նչ երգ էր երգածը :

Օրիորդը առանց վարանելու կ'սկսի նոյն երգը բար-ձրաձայն կրկնել եկեղեցին մէջ :

* * *

Սիրահար մը կ'ըսէր իրիկուն մը իր սիրուհիին որ վարժուած էր իր բոլոր քմահաճոյքները գոհացուած տես-նել եւ որ շեշտակի կը գիտէր լուսինը :

— Ա՛հ , հոգիս , այնչափ փափաքով մի նայիր , չեմ կրնար զայն քեզի տալ՝ եթէ ուղեւու ելլես :

* * *

Պարզամտին մէկը հանրային պարտէզի մը մէջ ծաղկաւոր օրիորդի մը ետեւի կողմը հասած էր, կ'ուզէր անոր հետ խօսքի բռնուիլ, բայց ի՞նչ ընէր, ինչպէս սկսէր: Ծար մը գտնելու կը խորհէր, երբ ճանճ մը կուգայ օրիորդին կանակին վրայ կը հասնի, իսկոյն ներշնչում մը կ'ունենայ մեր պարզամտը եւ կ'ըսէ,

Օրիորդ, ետեւնիդ անասնիկ մը կայ:

— Ա՛հ, պարոն կը պատասխանէ օրիորդը սոսկումի ճիչ մը արձակելով. ներքեցէք, չէի գիտեր թէ ետեւս էք:

* * *

Աղջիկ, դուն տակաւին այդ պատուհանէն վազ չը պիտի գաս, հիչ հոտակող հասելով դործ կը քալէ՞:

— Մայրիկ, անանկ դործեր կը քալեն կոր որ մարդուս ինչքը չհասնիր:

ԹՈՉՆԻԿ

ԷՃԷԼԻ ՊՈՒ ԻՄԻՇ

Մարդ մը ինչ կերպով որ ալ մեռնի տեսնողը լսողը «էճէլի պու իմիչ» կ'ըսէ:

Օրինակի համար:

Ծամբան դացած տանիդ կատողած շուն մը վրադ կը յարձակի, ոտքդ կը խածնէ, դուն ալ կը կատղիս ու չաբաչար մահուամբ կը մեռնիս, տեսնողները «էճէլի պու իմիչ» կ'ըսեն:

Հիւանդ մը բժշկուելու յուսով, բժշկին կը դիմէ, ան ալ ածապարանօք բէլէթային վրայ սխալ դեղ մը կը դրէ, մարդը այդ դեղը առնելով անմիջապէս կը մեռնի, բայց լսողները դարձեալ «էճէլի պու իմիչ» կ'ըսեն:

Ծամբէ մը անցած տանիդ կառք մը կամ ձիաւոր մը իւր ձին վաղցնելով կուգայ, ձիուն տակը կը մնաս ու կը մեռնիս, դարձեալ «էճէլի պու իմիչ» կ'ըսեն:

Պատի մը տակէ անցած տանիդ յանկարծ պատը վրադ կը փլի, փլաէ կը դառնաս, տեսնողը «էճէլի պու իմիչ» կ'ըսէ:

Նեղ փողոցէ մը անցած տանիդ կը հայիս որ թրամվէյը կրակի պէս ետեւէդ կը հասնի կոր, փախչիմ կ'ըսես, կը վազես ճարդ կը հասնի կ'իյնաս ու կառքը քեզ կտոր կտոր ն'ընէ, այս տեսնողները «էճէլի պու իմիչ» կ'ըսեն:

Բսալիկ նաւակ մը ութը հոգի կ'առնէ, նաւամատոյցէն կը բացուի չի բացուիր ալիք մընէ կուգայ նաւակը կընկղմէ մէջը գանուողները դանդուր կ'երթան, ասոր ալ «էճէլի պու իմիչ» կ'ըսեն:

ՇԱՏ ԱՊՐԵԼՈՒ ԵՂԱՆԱԿԸ

Անգղիոյ հռչակաւոր թիշկներէն Տօք. Ետիլը, այս վերնապրով յօդուած մը գրած է 12 պատուէրներով, անոնց՝ որ կ'ուզեն շատ ապրիլ եւ ուշ ծերանալ:

Ահաւասիկ կանոնները.

1. Ութ ժամ քնանալ:
2. Աջ կողմի վրայ պառկիլ:
3. Ննջարանէն պատուհան մը բաց պահել գիշերը:
4. Անկողինը պատի դէմ պէտք չէ ըլլայ:
5. Նախաճաշէ առաջ վարժութիւն ընել:
6. Դիչ միս ուտել եւ լաւ եփուած միսէն:
7. Միշտ պտոյտ ընել:
8. Պէտք չէ կենդանի գտնուիլ տան մէջ:
9. Եթէ կարելի է գիւղը ապրիլ:
10. Միշտ զբաղմունքը փոխել եւ յաճախ արձակուրդ առնել:
11. Փառասիրութիւնը չափաւորել:
12. Անխռովութիւնը պահել:

Ա՛հ, ի՞նչ գեղեցիկ զրուցութեանքներ ըսած է նա:

Այո, պարոն Անգլիացի, ձեր տուած պատուէրները ամէնքն ալ յարմար եւ ընդունակ են, բայց ինչդիմ թոյլ տուէք մեզ հետեւիլ ձեր կանոններու, այսինքն, եկամուտներ տուէք, շատ չպիտի խօսիմ:

Միշտ արձակուրդ ունենալ. էհ գէշ՞ բան չէ, բայց, ուտել պէտք ունիմք ինչպէս նաեւ մեր մանկիկներուն անունդ տալ. Երբ կ'ըսէք ննջարանին օդը փոխել, ութ ժամ քնանալ, վարժութիւն ընել եւայլն եւայլն, կը փափաքիմք ընել զանոնք որովհետեւ դիւրին են մեզ համար:

Մեր նախնիք կ'ըսէին թէ «Շատ ապրելու համար փորը կակուղ եւ ոտքերը տաք պահել պէտք է» միմիայն այդ չափը բաւական չէր:

Արդի մարդիկ կ'աւելցնեն օդափոխութիւն, վարժութիւն, մաքրութեան պատուէրներով լաւ առողջութիւն մը եւ վերջինները իրաւունք ալ ունին, հետեւիմք ուրեմն վերջիններուն:

Կ. Մ. Խ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսիա գտնուող Օսմ. հպատակ Հայերու համար, ուսու կառավարութիւնը պաշտօնապէս ծանոյց կովկասի թերթերուն մէջ թէ Պաքուի, Քուղարի, Տփղիսի, Երեւանի եւ Կարսի կառավարիչներն հրահանգ ստացած են կառավարութեան ծախքով իրենց տեղերը վերադարձցնել այդ գաւառները գտնուող Օսմ. հպատակ բոլոր Հայերը:

— Ս. Պատրարք հայրը այցելութիւն մը տուաւ Անգլիոյ դեսպանին:

— Անգլիոյ դեսպան Սըր Ֆիլիպ Բըրբի որ ի մօտոյ կը մեկնի մայրաքաղաքէս, այս առթիւ Ա. Թարգմանին հետ Պատրիարքարան եկաւ եւ հրաժեշտ տուաւ Ս. Պատրիարք Հօր:

— Բարձր, Յարութիւն Փաշա Հինգչարթի օր Ս. Պատրիարքին բնակարանը գնաց այցելութեան:

— Ոստիկանութեան Իոնէն Պատրիարքարան հաղորդուեցաւ ցուցակ մը վերադարձած զաղթականներու, որոց արձակման գործողութիւնը տակաւին չեն աւար-

տած Ոստիկանութեան Դուռն , եւ որք պիտի արձա-
կուին եթէ Պատրիարքարանի կողմէ պէտք եղած ապա-
հովութիւնը տրուի եւ երաշխաւորները ցուցուին , ըստ
հաստատեալ կանոնին :

Հայ Հռոմէականաց Կ.Պատրիարք Դեր . Տ. Ազարեան
Հօր կրտսեր եղբայր Մեծ. Անտոն Էֆ. Ազարեան , որ
երկար ժամանակէ ի վեր սրտի հիւանդութեամբ կը տա-
ռապէր Զորեքչարթի առաւօտ հանգեաւ ի Տէր ի սուգ
համակելով իւր համայն գերդաստան :

Հանգուցեալը առեւտրական եւ սեղանաւորական
չըջանակին մէջ բարձր դիրք մ'ունէր եւ իր ազնիւ ու
վսեմ բնաւորութեամբ թէ մերտցնեայ եւ թէ օտարազգի
բարձր դասու ընտանեաց սէրն ու համակրանքն կը վա-
յելէր . բարեգործական հաստատութիւններ դրեթէ ան-
խորի վայելած են հանգուցեալին առատաձեռնութիւններն ,
ուստի յիշեալին մահը արդարեւ շատ ցաւալի եղած է :

Դեր . Ս. Կաթողիկոս եւ Պատրիարքն , ինչպէս նաեւ
հանգուցեալին կիներն , Վսեմ. Տիկին Սրբուհի Ազարեան ,
հետզհետէ այցելութիւններ կ'ընդունին մայրաքաղաքիս
օտար դեսպանաց թարգմաններու , օտար դաւանութեանց
կրօնական պէտերու եւ առեւտրական ու սեղանաւորա-
կան բարձրագոյն չըջանակներու ներկայացուցիչներու
կողմանէ , որոնք իրենց անկեղծ ցաւակցութիւնները կը
յայտնեն :

Ի յարգանս հանգուցեալին եւ ի նշան սգոյ չորեքչար-
թի օր վակուած էին բոլոր Հայ-Կաթոլիկ վարժարան-
ներն :

Հանգուցեալին որդիքը Բարիզէն մայրաքաղաքս գա-
լու համար ճամբայ ելած ըլլալով յուղարկաւորութեան
տիւրը հանգէսին կատարուած յետաձգուած է յառաջիկայ
երեքչարթի օրուան :

Այս դառնաղէտ մահուան ատիւ Ծաղիկի խմբա-
դրութիւնն ալ իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Ա-
զարեան սգակիր գերդաստանին :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Թուրքիոյ եւ Յունաստանի հաշտութեան դաշ-
նադրին Զ. յօդուածը կը արամադրէ որ տէրութիւններու
պաշտօնական սա զեկուցումէն ետեւ թէ Յունաստանի
պատերազմական տուգանքին վճարման համար կարգա-
դրութիւններն եղած են, Օսմանեան զօրքերն թեալիա-
յէ մեկնին մէկ ամսոյ մէջ , երկիրը Յոյն իշխանութիւն-
ներուն յանձնելով տէրութիւններու կողմէ յատկապէս
ընարուած պատուիրակներու ներկայութեամբ : Պատե-
րազմական տուգանքին վճարման վերաբերեալ կարգա-
դրութիւնները լիկցան , եւ այս պաշտօնապէս զեկուցուե-
ցաւ Բ . Դրան , Շաբաթ սկսաւ Օսմ . զօրաց նաւ դուրի :
Բազմաթիւ շողենաւեր զրկուեցաւ Վօլօ որ զօրքերը ի-
րենց տեղերը կը փոխադրուին :

— Յունաստանի պատերազմական տուգանքին ա-

ռաջին մասնավճարն անցեալ շաբաթ օր Օսմ . Պանգային
վճարուեցաւ : Դուռնն է 1,000,000 ոսկի :

— Կիրակի վեհ . Սուլթանի երկրորդ քարտուղար
Ճէվատ պէյ , որ յատուկ պաշտօնով Ս . Փէթէրսպուրկ
զրկուած էր , մայրաքաղաքս վերադարձաւ Օտեսայի ճամ-
բով : Զարը Ս . Աննայի պատուանշանին մեծ ժապաւէնը
չնորհած է Ճէվատ փաշայի :

— Զորեքչարթի գիշեր ժամ 6 ին մօտ Ունդարանի
մէջ ծագած հրդեհ մը մոխիր դարձուց բազմաթիւ թաղեր
հարիւրաւոր տուներով գրեթէ բոլորն ալ Իսլամաբնակ :
Կրակն սկսաւ Հաճի գատին թաղի Զէյրէկ մզկիթին Ի-
մամ Հաֆըզ Շաքիր Էֆէնտիի տունէն , ուր վարձով կը
բնակէր եղբայրը՝ Գուլթուհի Գանպուր Նուրի : Թէեւ մե-
ծամեծ ճիգեր եղան , սակայն ջուրի նուազութիւնն եւ
չէնքերու խիտ առ խիտ եւ փայտաշէն ըլլալը պատճառ
եղաւ հրդեհի ճարակման որ ինն թեւի բաժնուեցաւ եւ
վերջապէս հակառակ մեծ ջանքերու առտուան ժամ 11ին
միայն կարելի եղաւ հրդեհը մարել Այազմա Ճամիաի
առջեւ : Այրած շէնքերու թիւը 193 ի կը հաշուուի :
Կայսերական թիկնապաշ Վէհպի եւ ուրիշներ , Կայս . Ի-
րատէով , հրդեհի վայրը գային եւ հրկիզեալները պատս-
պարելու եւ պէտքերնին հոգալու համար հարկ . եղածն
ըրին : Վեհ . Սուլթանն հրամայեց հրկիզելոց մէկ ցուցա-
կը մատուցանել :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՊԱՆՈՑ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Անթիւնեան կղզիներու Սպանիական նաւատորմը ո-
րու կը հրամայէ ծովակալ Սէրվէրա՝ Վենեսուէլայի մօ-
տակայ Քիւրասաօ կղզիէն մեկնեցաւ : Կը կարծուի որ
նպատակն է Քուպայի հարաւակողման Սիէնֆուէկոս քա-
ղաքը ծովէն պաշարող Ամերիկեան տորմիզին վրայ յար-
ձակիլ եւ կամ հոն կամ ի Սանթիաگو պաշար ցամաք հա-
նել Հաւանայի համար : Կ'ըսուի թէ այդ նաւատորմն օգ-
նութիւն ստացած է , եւ հիմա կը բաղկանայ եօթը զրա-
հաւորէ եւ հինգ յածաւորակէ : Ամերիկեան նաւատորմը
որուն հրամանատարն է ծովակալ Սէմիսըն՝ Քուպայի եւ
Հայիթիի միջեւ եղած նեղուցին մէջ կը գտնուի : Որով
կը կարծուի թէ այսօր վաղը նաւամարտ մը տեղի ու-
նենայ :

— Ամերիկեան կառավարութիւնը որոշեց 20000 ի
հասցնել Փիլիպպին կղզեխումբը զրկուած հետեւակա-
զօրաց թիւը :

— Լորտերու ժողովին մէջ Լ . Սալպերի յայտարարեց
թէ Անգղիա չուզեր որ Զին կտոր կտոր բաժնուի : «Եւ-
րոպեան եւ ոչ մէկ տէրութիւն պիտի ուղէ անոր դար-
գացումն արդիւնէ հողային գծաութիւններով : Այս նպա-
տակաւ ամենամեծ բարեկամութիւնը պիտի մշակենք բո-
լոր տէրութեանց հետ որոց հետ այս մասին գործ ունե-
նանք » :

— Լոնտոնէն հեռագրական լուրեր Մր . Կլատտոնի
մահը կը գուժեն :

Գաղթային հախարար Մր. Չէմպրէյն խիստ կարեւոր բանախօսութիւն մ'ընելով ըստւ. «Ներկայ վիճակը շատ ծանր է : Անգղիա Ռուսիոյ հետ համաձայնելու յուշողած չըլլալով եւ մինակ մնացած ըլլալով, սահմանափակ է պահանջել իր բարեկամական յարաբերութիւններն, եւ մասնաւորապէս ամրապնդել Ամերիկայի հետ բարեկամական կապերը : Ռուսիոյ հետ դաշնակցիլ կարելի չէ եղած եւ մինչեւ որ դաշնակցի մը չունենանք չենք կըրնար փնտսել Ռուսիոյ : Ուստի պէտք չէ մերժենք դաշնակցիլ այն տէրութեանց հետ որոց չանհերձ համաձայն են մերինին » : Մր. Չէմպրէյն մասնաւորապէս ծանրացաւ Մ. Նահանգացի եւ Անգլիոյ միջեւ դաշնակցութեան գաղափարին վրայ :

— Անցեալ շաբթու Չինու պատերազմական տուգանքին վերջին մասնավճարը Լոնտոնի Ճափոնական դեսպանին տրուեցաւ Չինական դեսպանէն Վճարումը եղաւ 12,500,000 Անգլ. օսկւոյ փոխանակագրով մը, որ քաշուած է Անգլիոյ Դրամատան վրայ : Այս միծաղումար փոխանակագիր առաջին անգամն է որ կը տեսնուի աշխարհի վրայ :

ՆՈՐ ԱՅԲԲԷՆԱՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ . —

Իզմիրի Մամուրեան սպարանէն հրատարակուած սոյն Քերականը մէքոսով պատրաստուած գործ մը է, եւ լաւագոյնը նմանօրինակ հրատարակութեանց մէջ : Գին 20 փարա :

ԾԵԾՈՒԱԾ ԶՈՒՏ ԽԱՀՈՒԷ

ԹԻԹԵՂԵԱՅ ՏՈՒՓԵՐՈՒ ՄԷԶ

Ի նպաստ Ս. Յակոբայ Ազգային Անկեղանոցի

Գին մէկ օխայի 12 դահեկան

1. Քիւօն օխայի վերածելով այսուհետեւ ամէն տուփ 50 կամ 100 տիրէն՝ զուտ խահուէ պիտի պարունակէ :

2. Խահուէին գինը, որոյ քիւօն ասկէ առաջ 14 դրշի էր, այժմ մինչեւ ցնոր անօրէնութիւն, օխան պիտի ծախուի 12 դրուշի, որով 50 տիրէնէն սուփը պիտի ծախուի 1½ դրուշի, 100 տիրէնէն սուփը պիտի ծախուի 3 դրուշի :

3. Երկու տեսակ գոյնով խահուէ պատրաստուեցաւ ըստ հաճոյս սպառողաց, մին բաց գոյն, միւսը՝ թուր գոյն :

Անկեղանոցին խահուէն կը գտնուի ամէն ծխալուծառներու եւ մանրալուծառներու քով, բաւական է որ այդ անունով վնասուի վաճառողներէն :

Խանութպանը պէտք է դիմեն վաճառման կեդրոնատեղին, որ է Ղալաթիա Զինճիլի խանի կից, Եէնի-Ճամի ճատտէսի, թիւ 70 :

Արտօնատէր Ա. ՍԱԲԱՅԵԱՆ

ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԵԱՆ
(Նախկին ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ Տպարան)
Կ. Պոլիս, Մուրաճ Համամ 14.

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
Սուրբան Համամ 14, Կ. Պոլիս

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ - ՀԱՅԵՐԷՆ

Գին 22 Ղրշ.

Սոյն Ֆրանսահայ բառարանը յօրինուած հետեւողութեամբ Լիդէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին գրիթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, որպէս եւ ամենէն գործածական ոճերն : Տէմիրճիպաշիւն էֆէնտի բառաշխուրթեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուին պակասած գրական, գեղեցկադիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառադիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս երկեակ առաւելութեամբք, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից :

Այս բոլոր առաւելութեամբք Ֆրանսահայ Բառարանս. որ կը պարունակէ իր 1000 երես, կազմեալ կը ծախուի անօրինակ գնով :

ՀԱՆԿ. ԴՐՈՒՆ — ՄԷՇԼԱՆ — Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Ճեղաչ պէյ խանի դրան կից թիւ 10

Ամենէն ընդարձակ թէյի վաճառատունն ի Կ.

Պոլիս, որ ճիւղեր ունի Օսմ. Տէրութեան ամէն կողմերը : Գաւառաց ապսպրանքները փութով եւ խնամով կը գործադրուին : Զինական, Հնդիկ, Ճաւայի եւ Սէյլանի ընտրեւադոյն թէյ-ը, ուղղակի բերուած հոս : Թէյի նոր հունձքն սկսած է գալ : Զգուշացէք սոյն վաճառանիշին կեղծերէն :

Փնտռել ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ստորագրութիւնը :